

Fina Ramos. Des d'Holanda

D'AQUÀ• I D'ALLÀ «Quan entres en una botiga no pots demanar mai les coses directament perquè està molt mal vist».

Foto: Fina Ramos amb un quadre del seu marit, Don Nederhand.

Hi ha moltes coses que sorprenen, dels holandesos, però tenen un punt de semblança amb els catalans, no sabria dir per què, potser l'aspecte més seriós i formal... Per a mi són mig catalans. Al començament, em va sobtar que quan et conviden a una festa d'aniversari d'algú has de felicitar tota la família, el pare, els germans... els veïns. On trobo moltes diferències és en el tema sanitari. Aquí no es va tant al metge i si hi anessis per una grip gairebé se te'n riurien i t'enviarien cap a casa. I si vas a urgències és que estàs realment molt greu. A la feina no et demanen cap document de baixa. El marge de confiança és molt més elevat. Ah! i em va costar d'acostumar-me a anar a tot arreu amb bicicleta, a les hores punta... No en sabré mai tant com ells, no hi pujo tan àgilment, però la faig servir habitualment.

Visc a la ciutat d'Apeldoorn, que té uns 160.000 habitants i és al centre del país, no gaire lluny d'Alemanya. Prop de casa meva hi ha la zona de boscos on hi ha Paleis Het Loo, el palau de la Reina. Els caps de setmana m'agrada passejar-hi. Vaig arribar aquí per amor, l'any 1986. Havia acabat Magisteri, vaig conèixer un noi, ens vam enamorar i vam decidir viure al seu país. La relació va durar sis anys, però ja m'hi vaig quedar i més endavant vaig conèixer el meu marit, que va morir fa quatre anys. Era pintor professional i treballava per la casa Talens com a conseller tècnic. Viatjava per tot el món per explicar els aspectes tècnics de la pintura a artistes, acadèmies de Belles Arts, etc. I també venia sovint a Catalunya, tant per feina com per veure la família. Les muntanyes de Montserrat el fascinaven! Els seus quadres es poden veure a la pàgina web www.donnederhand.com. Quan tingui més temps vull fer-ne una nova pàgina web on posaré tota la seva obra, part com a arxiu i part per vendre. És que tinc més de 500 quadres!

Quan vaig arribar a Holanda, de seguida vaig mirar d'aprendre l'holandès. Encara que tothom em deia que era difícil, jo no l'hi vaig trobar. Un dels trets característics és que es fan servir moltes formes de cortesia. Quan entres en una botiga no pots demanar mai les coses directament («vull això») perquè està molt mal vist. Has de fer-ho indirectament, mai de manera imperativa. Al cap de mig any ja m'hi defensava i vaig començar a treballar de secretària. Després de fer més cursos, vaig treballar quinze anys al departament de Màrqueting de Talens, on vaig conèixer el meu marit, però em picava el cuquet de l'ensenyament i vaig fer primer el "Bachelor" i després el Màster d'Educació. Ara treballo a l'Escola Superior de Negocis d'Arnhem, al departament de negocis internacionals, on faig classes d'espanyol. És un centre amb molts alumnes d'arreu del món. L'escola és subvencionada i els alumnes poden obtenir un préstec fàcilment i el poden tornar quan puguin, sense presses. Vaig molt de bòlit, però hi estic bé. Hi treballo quatre dies a la setmana. També soc traductora oficial de l'holandès al castellà i fa quatre anys em vaig fer instructora de Txikung. Ara, a part de tenir els meus grups particulars, també en faig classes als professors de l'escola. M'agrada molt i em dona molta pau. La meua pàgina web és www.chikungramos.nl, per si us voleu inspirar!

Fina Ramos Palau és professora d'espanyol a l'Escola Superior de Negocis d'Arnhem

(Holanda)